Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державна вища професійна школа ім. кап. Вітольда Пілецького в Освенцемі (Польща)
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словацька Республіка)

IV Міжнародна науково-практична конференція

"УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ: РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ"

6-7 квітня 2022 р.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)
У66

Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від 18 квітня 2022 року)

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачево, 6-7 квітня 2022 р.). – Мукачево: МДУ, 2022. – 272 с.

Відповідальний за випуск: *ФЕЄР Оксана – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму, відповідальна за наукову роботу кафедри.*

Технічний редактор: *ТОВТ Тетяна – к.е.н., доцент.*

У збірнику тез за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою менеджменту, управління економічними процесами та туризму Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, здобувачів освіти, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі»; «Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статитичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету за адресою https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/

© Мукачівський державний університет, 2022
© Кафедра менеджменту, управління економічними процесами та туризму, 2022

Атрощенко Т.О. Управлінська культура керівника закладу дошкільної освіти: методичний контекст 218
Бондар Т.І. Управління інклюзивною освітою в Україні 220
Газдик М.М. Механізми формування професійної компетентності у майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення у процесі фахової підготовки 223
Завербний А.С., Макарова Ю.С. Використання віртуальної реальності в освітньому процесі 227
Кучінка Т.В. Освітній менеджмент: закономірності та основні принципи 229
Липчанко-Ковачик О.В., Попович А. Формування навичок роботи з художнім твором в умовах дистанційного навчання 231
Рубіш М.А. Особливості впровадження інклюзивного навчання в закладах освіти 233
Товканець Г.В. Дослідницький підхід в освіті 234
Товканець О.С. Управління якістю освіти як відображення мети та стандартів освіти 236
Фізеші О.Й. Поняття «управління освітою» в науковому дискурсі 238
Черепаня М.Т. Інтернатні заклади в Україні: підпорядкування та управління 241
Щербан Т.Д., Гоблик В.В. Психологічні особливості підготовки майбутніх управлінців в умовах дистанційної освіти 243

СЕКЦІЯ 7. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Trushkina N., Zhyvko Z. Transformation of logistics services for agricultural product consumers in the digital age 246
Джулій Л.В., Ємчук Л.В. Особливості управління інноваційними бізнес-процесами за умов розвитку інформаційного суспільства 247
Іртищева І.О., Романенко С.С. Державно-громадське управління та принципи побудови спортивно-оздоровчої сфери 250
Ларка Л.С. Особливості організації проведення маркетингових досліджень в умовах інформаційного суспільства 253
Немчук П.В. Система управління за умов функціонування інформаційного суспільства 257
Папп В.В., Бошота Н.В. Роль державного управління у розвитку туристичної сфери країни 259
Сидоренко Є.В. Інструменти цифровізації для місцевого економічного розвитку 261
Товт Т.Й. Адаптація процесу адміністрування публічних послуг в умовах воєнного стану 263
Юшин С.О. Міра поєднання централізації і децентралізації державної влади в умовах становлення інформаційного суспільства 266

Список використаних джерел:

1. Концепція розвитку інклюзивної освіти: затв. наказом Міністерства освіти і науки України № 912 від 01.10.2010 р. Інформаційний вісник Міністерства освіти і науки України. 2010. № 34. С. 42–50.

2. Про запровадження навчальної дисципліни «Основи інклюзивної освіти: лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 18 червня 2012 р. № 1/9-456. URL: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/29928/ (дата звернення: 07.04.2022).

УДК 378:37.011.3-057.87:004

ГАЗДИК М.М.
аспірант,
Науковий керівник: д. пед. н., проф. Атрощенко Т.О.,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна.

МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ОПЕРАТОРІВ З ОБРОБКИ ІНФОРМАЦІЇ ТА ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Нині освітянському простору притаманний пошук на удосконалення професійної компетентності майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення у процесі фахової підготовки на засадах компетентнісного підходу. Формування професійної компетентності майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення направлене на становлення творчого потенціалу кожного суб'єкта освітнього процесу, формування професійно значущих якостей майбутніх фахівців, що забезпечують продуктивну самореалізацію, професійний саморозвиток та утвердження соціального престижу та фахової майстерності у майбутній професійній діяльності.

Професійно компетентною визнається така діяльність фахівця, в якій усі завдання виконуються на належному фаховому рівні з відповідними результатами праці, де сутність даного поняття знаходиться в ступені зв'язку об'єктивного зразку професійної діяльності (відображених в нормативних документах) із суб'єктивними можливостями індивідуума [1, с. 113]. Професійна компетентність виступає як сукупність знань впровадження професійних навичок до виконання поставлених завдань, вмінь поєднання особистісних й професійних якостей, навичок задіяння провідного вектору на професіоналізацію й синергію теоретичної і практичної готовності до фахової діяльності тощо. Вважаємо, що «*професійну компетентність*» слід розглядати, як системне багатогранне надбання особистості проводити кваліфіковану діяльність на основі сформованої в неї системи психічних якостей, сукупності фахових ґрунтовних знань і практичних вмінь, комплексу кваліфікаційних навичок до виконання творчих професійних завдань.

Варто зазначити, що професійна компетентність майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення у процесі фахової підготовки формується у поєднанні таких механізмів:

– законодавчо-нормативних (закони, накази, концепції, постанови, листи, законодавчі акти в галузі освіти Міністерства освіти і науки України; освітньо-професійна програма, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, програми навчальних дисциплін, навчально-виховна документація);

– гуманітарно-професійних (забезпечення нової генерації кадрів, поглиблення інтелектуальної освіченості, підвищення професіонального та загальнокультурного рівня, виховання гармонійно-розвинутої особистості, формування системотворних професійно значущих характеристик особистості для постійного самовдосконалення, формування

професійного мислення, осмислення світоглядної культури, розвиток аналітичних здібностей до оволодіння ґрунтовних професійних умінь і навичок, удосконалення стійких інтересів до професійної діяльності);

– освітніх (удосконалення змісту освітнього процесу, органічне поєднання загальноосвітньої та фахової складових, структурування навчально-виховного матеріалу на засадах диференціації та інтеграції в світове освітнє середовище, забезпечення високої якості фахової підготовки, використання інноваційних форм та методів й засобів навчання на оволодіння ґрунтовних та системних знань, вмінь й навичок до професійної діяльності, вироблення професійного становлення майбутніх фахівців, створення передумов для повноцінного професійного розвитку та ефективного використання наукового потенціалу освітньої галузі, зміцненням соціального престижу майбутньої професійної діяльності);

– наукових (розвиток наукового мислення тісному зв'язку з підготовкою фахівців, формування цінностей наукових досліджень, вироблення глибокого усвідомлення науково-дослідницьких навичок, розвиток прикладних досліджень в тісному зв'язку з підготовкою фахівців, удосконалення вмінь використання наукових методів до експериментальних досліджень, збагачення та розширення методики наукових досліджень, посилення та вироблення навичок організації та проведення наукових досліджень, розширення творчо-пізнавальних напрямів наукової роботи, удосконалення статусу наукових шкіл та запровадження їх підтримки та розвитку) (рис. 1).

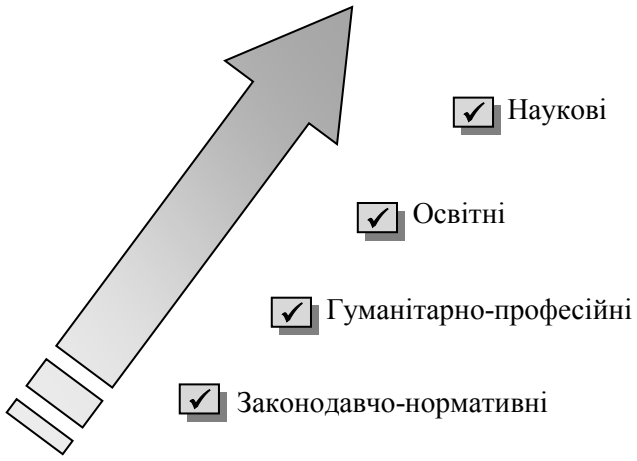

Рис. 1. Механізми формування професійної компетентності майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення

Зважаючи на дані позиції, особливої уваги набуває вплив механізмів формування професійної компетентності майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення у процесі фахової підготовки з врахуванням стратегій, новітніх форм, інноваційних технологій, методик, методів на:

– підготовку майбутніх фахівців до майбутньої професійної діяльності;

– формування у майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення системи фахових умінь та навичок, особистісно-індивідуального стилю поведінки та діяльності;

– розвиток низки професійно-педагогічних якостей та професійних здібностей необхідних для майбутньої професії в оптимально близьких умовах роботи за фахом;

– удосконалення педагогічно важливих характеристик та якостей ідивідуумів, значущих особистісно-професійних характеристик, інтелектуальної фахової підготовленості;

– втілення на практиці фахових знань та вмінь здобутих під час вивчення навчальних дисциплін;

– набуття соціально-професійного та практичного досвіду фахівцями, досвіду самоорганізації до майбутньої діяльності, новаторського стилю фахової діяльності, внутрішньообумовленої цілеспрямованої самореалізації та стійкого позитивного професійного іміджу;

– провадження інноваційного підходу до організації навчально-виховного процесу, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень щодо майбутньої фахової діяльності;

– надбання професійно значущих й особистісних новоутворень та активізація особистісного досвіду;

– накопичення практичного новоутворення щодо поглиблення та закріплення теоретичних знань з усіх дисциплін навчального плану.

Із позиції сьогодення на процес формування професійної компетентності майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення на засадах компетентнісного підходу безпосередній вплив мають такі фактори, як:

– глобалізація сьогоднішнього суспільства; діджиталізація соціального середовища та освітнього простору;

– соціальний запит на кваліфікованих майбутніх фахівців готових до професійної діяльності, відповідно до сучасних інноваційних педагогічних теорій;

– модернізація освітньої програми формування та розвитку особистості майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення до професійної діяльності;

– потреба сучасного суспільства в гармонійно-збалансованому інтелектуальному розвитку майбутніх фахівців;

– якісна підготовка, на основі положень нової парадигми освіти, висококваліфікованих майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення готових виявити професійну майстерність.

За науковою позицією І. Утюж, освітній процес майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення повинен бути спрямований на підготовку широко освіченої та всебічно розвиненої особистості, готової до майбутньої професійної діяльності та творчу самореалізацію, адаптацію до професійної діяльності на засадах компетентнісного підходу та розглядається як:

– освіта як формування цілісної наукової картини світу – зорієнтованість на навчання, самовдосконалення до професійної діяльності як одну з головних цілей впродовж фахової діяльності;

– освіта як професіоналізація – направленість прикладної значущості освіти з врахуванням економічної віддачі в умовах сучасного суспільства;

– освіта як спосіб розвитку мислення, формування соціальної культури та інтелектуальної діяльності – шлях від запам’ятовування до накопичення знань, залучення особистісного мислення до формування власного світогляду шляхом надбання альтернативних наукових ідей;

– освіта як підготовка до соціального життя – зміщення освіти до сфери культурного та соціального надбання, з відповіддю на запитання: як вирішується доля суспільства та людського буття?;

– неперервна освіта – підсилення мотивації до здобуття сучасної освіти, надання можливості задоволення професійних освітніх потреб особистості впродовж її фахової кар’єри;

– критично-креативна освіта – активізація пізнавального інтересу та розвиток творчого мислення в освітньому процесі індивідуума, створення для цього належних умов та соціальної інфраструктури для формування творчої роботи здобувачів освіти [2, с. 60].

Професійна підготовка майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення, як суб'єктів багатоаспектної та інтегрованої навчально-виховної діяльності, разом з поліаспектним процесом вироблення й набуття механізмів адаптації до професійної діяльності є багатогранним та досліджуваним явищем.

Узагальнюючи теоретичний аналіз психолого-педагогічних джерел і практичний досвід науковців, виокремимо основні аспекти формування професійної компетентності майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення у процесі фахової підготовки на засадах компетентнісного підходу:

– активізація на формування позитивного мотиваційного ставлення до професійної діяльності, створення атмосфери емоційного задоволення від надбання професійних компетенцій та педагогічних якостей для успішної освітньої діяльності;

– оволодіння ґрунтовними фаховими теоретичними знаннями та практичними вміннями підкріпленими компетентнісними навичками щодо майбутньої професійної діяльності, удосконалення набутих фундаментальних знань і вмінь;

– організація практико-орієнтованого засвоєння теоретичних знань майбутніх фахівців та спрямування їх в площину практичних вмінь і навичок, вдосконалення професійних умінь і навичок на засадах компетентнісного підходу;

– становлення майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення як творчих особистостей, ефективне відтворення соціального досвіду, здобуття та накопичення професійного досвіду;

– активізація особистісних фахових здібностей майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення щодо продукування фахових ідей та удосконалення професійної спрямованості на розв'язання проблемних ситуації та вирішення нестандартних завдань;

– підвищення професійної майстерності в процесі фахової підготовки, формування цілісної спрямованості на постійне професійне самовдосконалення та самореалізацію.

Таким чином, із позиції сьогодення на процес формування професійної компетентності майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення у процесі фахової підготовки безпосередній вплив мають такі фактори, як: глобалізація сьогоднішнього суспільства; діджиталізація соціального середовища та освітнього простору; соціальний запит на кваліфікованих майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення, відповідно до сучасних інноваційних педагогічних теорій; модернізація освітньої програми формування та розвитку особистості майбутніх фахівців; потреба сучасного суспільства в гармонійно-збалансованому інтелектуальному розвитку майбутніх фахівців; моделювання освітнього процесу на основі аналізу соціальних й освітніх реалій; якісна підготовка, на основі положень нової парадигми освіти, висококваліфікованих майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення готових виявити професійну майстерність у майбутній професійній діяльності.

Список використаних джерел:

1. Гришко Р. О. Формування іншомовної соціокультурної компетенції студентів нефілологічних спеціальностей: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Миколаїв: МДГУ ім. Петра Могили, 2008. 446 с.

2. Утюж І. Г. Цивілізаційна парадигма освіти: теоретико-методичний аспект. Гуманітарний вісник ЗДІА. 2009. Вип. 38. С. 60–66.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26
тел./факс +380-3131-21109
Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua
E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua
Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: http://dspace.msu.edu.ua:8080
Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: http://msu.edu.ua/library/